

Dosarul nr. 3r-285/21

Instanța de fond: Judecătoria Criuleni, sediul central – A. Motricală

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Clima

DECIZIE

20 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul, depus de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea în contestare depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului raional Criuleni, persoană terță Comisia Electorală Centrală cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din data de 07 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

constată:

La 24 iunie 2021 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus acțiune în contestare împotriva Consiliului raional Criuleni, persoană terță Comisia Electorală Centrală, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului raional Criuleni nr. 3.1 din 14 mai 2021 „cu privire la candidaturile membrilor Consiliului Electoral de Circumscripție de nivelul II Criuleni, pentru desfășurarea alegerilor Parlamentului Republicii Moldova”.

Potrivit actului administrativ individual contestat, autoritatea pârâtă, în temeiul circularei Comisiei Electorale Centrale nr. CEC 8/3880 din 30 aprilie 2021 privind acțiunile pentru pregătirea și desfășurarea alegerilor Parlamentului Republicii Moldova și conform art. 28 din Codul electoral, art. 43 și 46 din Legea privind administrația publică locală, Regulamentului privind constituirea și funcționarea Consiliului raional Criuleni, aprobat prin decizia nr. 3.1/2019, a propus candidaturile membrilor și candidaturile membrilor de rezervă în Consiliul Electoral de Circumscripție de nivelul II Criuleni.

În dezacord cu această decizie și exercitând controlul de legalitate acordat în temeiul art. 64 din Legea privind administrația publică locală, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a invocat vicii de legalitate, solicitând inițial extrajudiciar, apoi judiciar anularea actului administrativ individual.

Autoritatea reclamantă a indicat încălcări ce vizează procedura de votare a soluției adoptate în sensul inexistenței majorității, menționând că potrivit art.19, alin. (3) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie

2006 deciziile se adoptă cu votul majorității consilierilor prezenți (în sensul art. 135, alin. (2) din Codul administrativ, majoritatea simplă), iar în cazul parității de voturi, nu se adoptă nici o decizie, dezbaterile fiind reluate în ședința următoare. Aceeași reglementare conținându-se și în dispoziția art. 135, alin. (7) din Codul administrativ. Potrivit procesului-verbal nr. 3 din 14 mai 2021 al ședinței extraordinare al Consiliului raional Criuleni, decizia vizată a fost adoptată cu 16 voturi - pentru și 16 voturi – abțineri, prin urmare decizia nu putea fi adoptată, chestiunea trebuia votată repetat, iar cea de fapt adoptată – anulată.

În contradictoriu în prima instanță, Consiliul raional Criuleni a susținut că la ședința din 14 mai 2021 au participat 31 de consilieri din totalul de 33, corespunzător majoritatea simplă reprezintă 16 voturi ale consilierilor, ceea ce de fapt s-a produs, or soluția adoptată a fost votată de 16 consilieri, 16 abțineri nu puteau exista, așa cum numărul total al consilierilor prezenți la ședință a fost de 31 consilieri.

Prin hotărârea din data de 29 iunie 2021 a Judecătoriei Criuleni, sediul central s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contestare depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului raional Criuleni, persoană terță Comisia Electorală Centrală cu privire la anularea deciziei Consiliului raional Criuleni nr. 3.1 din 14 mai 2021 „cu privire la candidaturile membrilor Consiliului Electoral de Circumscripție de nivelul II Criuleni, pentru desfășurarea alegerilor Parlamentului Republicii Moldova”. (f.d. 23,26-29, vol.II)

Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul central din 29 iunie 2021, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi soluții de admitere a acțiunii.

La 06 iulie 2021 Curtea de Apel Chișinău a notificat autorității apelante hotărârea motivată a instanței de fond, totodată i-a acordat termen până la 07 iulie 2021, ora 14:00 pentru depunerea apelului motivat. (f.d.39, vol.II)

Prin încheierea din data de 07 iulie 2021 Curtea de Apel Chișinău a declarat inadmisibil apelul depus de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, deoarece autoritatea apelantă nu s-a conformat notificării și nu a depus motivarea apelului în termenul acordat de instanța de apel. (f.d. 48-52, vol. II)

La 12 iulie 2021 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău recursul împotriva încheierii din data de 07 iulie 2021, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate. (f.d. 71-73, vol. II)

În motivarea recursului Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a menționat că nu a depășit termenul de depunere a apelului motivat, ori hotărârea motivată a instanței de fond a recepționat-o la 07 iulie 2021, deci apelul motivat depus la 08 iulie 2021 este în termen.

Curtea Supremă de Justiție la 05 august 2021 a notificat intimaților copia recursului depus de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu explicarea dreptului de a depune referință, însă Consiliul raional Criuleni și Comisia Electorală Centrală până la data examinării recursului nu au depus nici o referință.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acesteia, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Implicit speței, Colegiul consideră relevante dispozițiile art. 241, alin. (3) din Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, prevederile art. 233 din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ reglementează condițiile de formă și conținut față de cererea de apel și prin urmare față de cererea de recurs.

Așa, prin prisma dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. d) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ coroborate cu prevederile art. 241 alin. (3) și art. 242 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, la caz, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat prin acțiunea înaintată a solicitat anularea deciziei Consiliului raional Criuleni nr. 3.1 din 14 mai 2021 „cu privire la candidaturile membrilor Consiliului Electoral de Circumscripție de nivelul II Criuleni, pentru desfășurarea alegerilor Parlamentului Republicii Moldova”, prin urmare acesta este un litigiu electoral și este reglementat de legea specială Codul electoral.

În conformitate cu art. 74, alin. (6) din Codul electoral, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Din conținutul normei speciale sus-citate rezultă că începutul curgerii termenului de depunere a recursului este determinat doar de un singur eveniment și anume pronunțarea dispozitivului încheierii.

Prin urmare, momentul notificării/comunicării încheierii contestate participanților la proces nu influențează data de când începe să curgă termenul de o zi de contestare a încheierii instanței de apel prin depunerea cererii de recurs.

Instanța de recurs notează că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 07 iulie 2021. (f.d.48-52, vol.II)

Din conținutul extrasului din poșta electronică georgeta.pahomi@justice.md, rezultă că la 08 iulie 2021, ora 14:11, Curtea de Apel Chișinău a expediat pentru notificare încheierea din data de 07 iulie 2021 la adresele electronice otcs_chisinau@gov.md, info@cec.md și consiliu@criuleni.md. (f.d.61, vol.II)

Coroborând normele legale precitate, Colegiul concluzionează că la caz, termenul de procedură de 1 zi instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca în ordine de recurs încheierea din 07 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău a început să curgă de la pronunțarea actului judecătoresc de dispoziție – 07 iulie 2021, iar data limită de depunere a recursului fiind ziua de 08 iulie 2021, ora 24:00.

La caz, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a ignorat prevederile legale ce guvernează procedura de exercitare a căii de atac în ordine de recurs, în materie electorală și abia la 12 iulie 2021, ora 15:21 a depus la oficiul poștal recursul motivat împotriva încheierii din 07 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, deși termenul limită a fost ziua de 08 iulie 2021, ora 24:00.

Așadar, Colegiul constată că autoritatea recurentă nu a invocat niciun motiv plauzibil, care ar justifica imposibilitatea de a face uz în interiorul termenului legal de dreptul procedural de a contesta actul judecătoresc de dispoziție emis de Curtea de Apel Chișinău la 07 iulie 2021.

În urma celor constatate, Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În atare circumstanțe, completul opinează că declararea recursului depus de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ, nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele de fapt constatate și expuse supra cu normele legale precitate, instanța de recurs conchide că la depunerea recursului împotriva încheierii din 07 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a respectat prevederile art. 74, alin. (6) din Codul electoral coroborat cu art. 242, alin. (1) din Codul administrativ, din care considerent, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art.74, alin. (6) din Codul electoral, art. 236 alin. (2), lit. d), art. 241, alin. (3) și art. 243, alin. (1) lit. a) din Codul administrativ,

completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se declară inadmisibil recursul depus de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva încheierii din 07 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh